

Klinisch redeneren bij hartkloppingen

Nederlandse Vereniging
voor Hart en Vaat
Verpleegkundigen

Johan Huijbregtse
Verpleegkundig Specialist
Cardiologie
Werkgroep Atriumfibrilleren

Patiënt met hartkloppingen

Frans Bauer neemt Roy Donders in de maling in Bananasplit: 'Ik heb last van hartkloppingen'

Pt van de Ven

- Leeftijd: 70 jaar
- VG:
- Hypertensie
- Diabetes mellitus type II
- Medicatie:
  - Perindopril 4 mg 1 dd 1
  - Metformine 1 g 2 dd 1
- Af en toe last van hartkloppingen

Hartkloppingen

- Het gevoel dat het hart niet een normaal ritme heeft, of een abnormaal kloppende sensatie
- 5% van de Nederlandse bevolking
- 9 van de 1000 ingeschreven patiënten
- Cardiaal of extracardiaal

Hartkloppingen (cardiaal)

- Stoornissen in de prikkelvorming
- Stoornissen in de prikkelgeleiding
- Bradycardie
- Tachycardie (regelmatig/onregelmatig)
- Sinusritme

Hartkloppingen (extracardiaal)

- Spanning, stress en emoties (angst, boosheid),
- Psychische klachten
- Anemie
- Infectie
- Zwangerschap (toegenomen HMV)
- Hoge bloeddruk
- Bijwerking medicatie (bijvoorbeeld salbutamol, prednison)
- Genotsmiddelen (roken, cafeïne)

Anamnese

- Duur
- Hoe vaak
- Abrupt begin/einde
- Gerelateerd aan inspanning/alleen in rust
- Pob klachten

Anamnese

- Samenhangend met cafeïne/tabak/alcohol (positief adrenerge eigenschappen, extrasystolen)
- Psychische klachten/stress
- Prodromen
- Tijdens en na episode hartkloppingen polyurie?

Lichamelijk Onderzoek

- Vitale gegevens
- Pols (regulier/irregulier)
- Harttonen (klepgebreken)
- Halsvenen
- Schildklier
- Oedemen

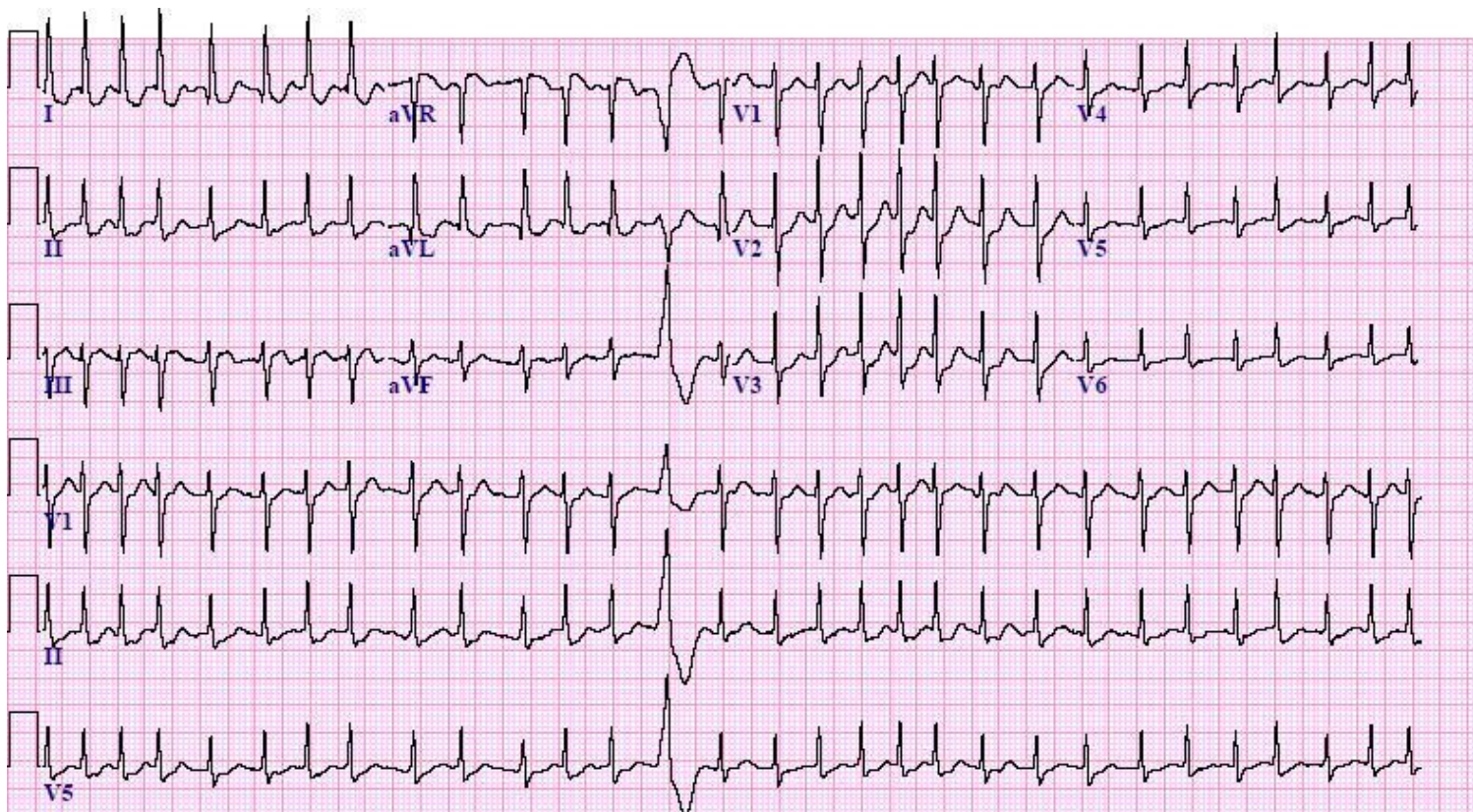
Aanvullend Onderzoek

- ECG
- X thorax
- Echo cor
- Ergometrie
- Holter
- Event recorder
- Holterlooprecorder
- Lab

Pt meldt zich op de EHH

- Hartkloppingen sinds enkele uren

25mm/s 10mm/mV 40Hz 005C 12SL 254 CID: 29

EID:615 EDT: 10:18 27-OCT-2002 ORDER:

Echocardiografie: enige LVH, geen structurele hartafwijkingen

Diagnose

- Paroxysmaal atriumfibrilleren

Definitie

- Ongeorganiseerde asynchrone gefractioneerde atriale elektrische activiteit
- Afwezigheid van p toppen
- Meestal irregulaire pols

Even wat getallen

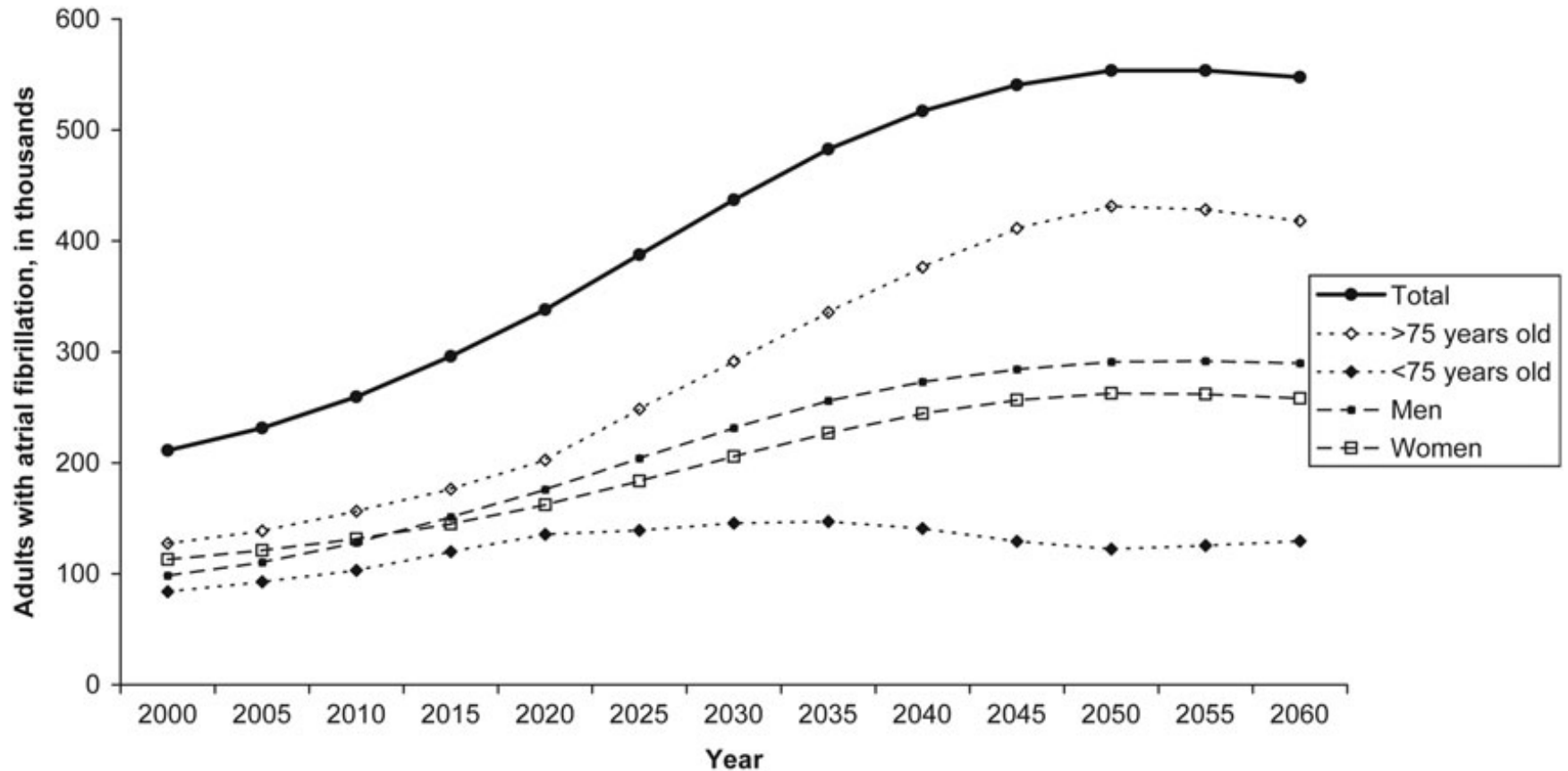

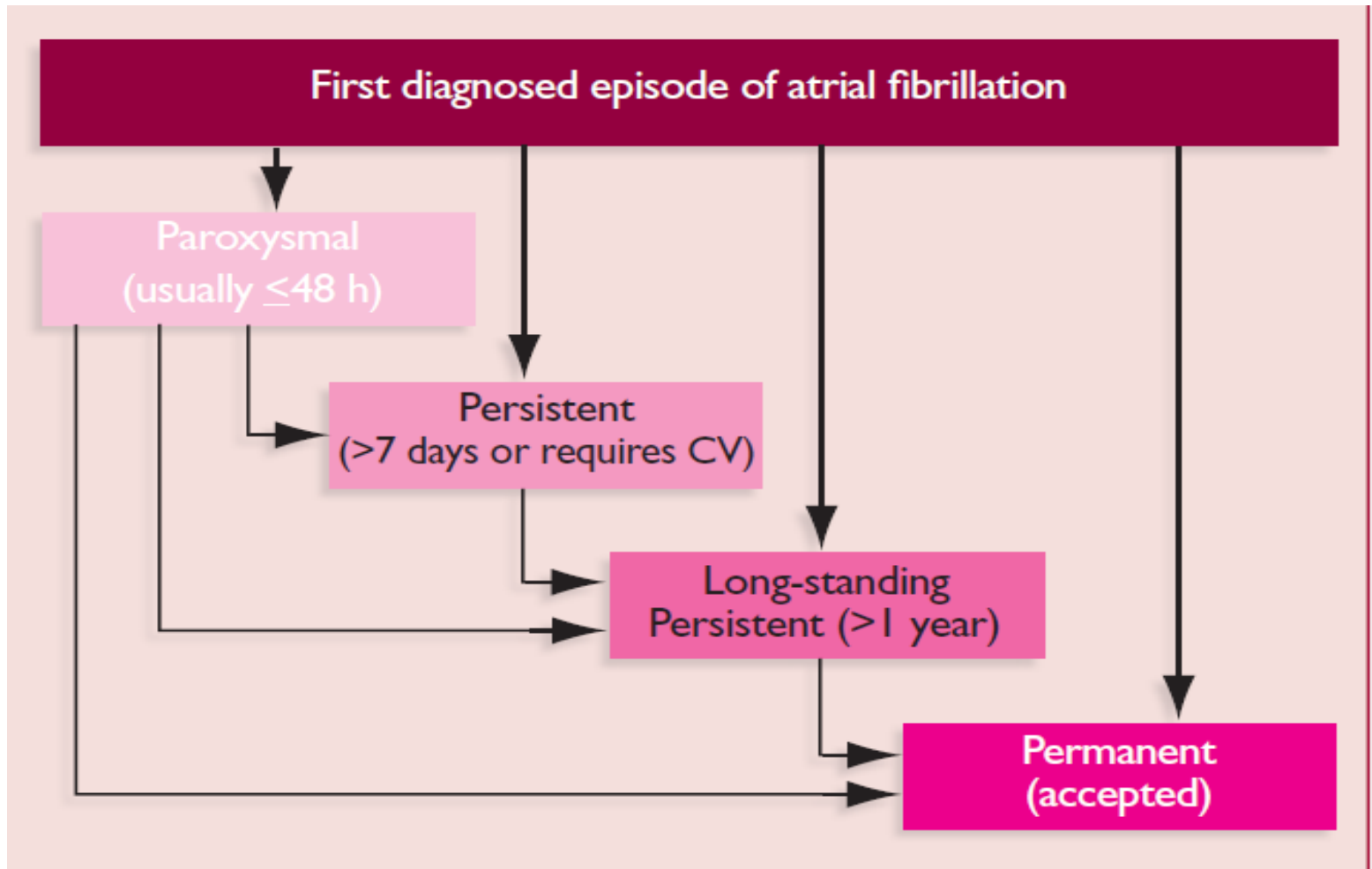
Figure 1 Projected number of adults with atrial fibrillation in the Netherlands between 2000 and 2060.
(Bron: European Heart Journal (2013) 34 p 2746-2751)

Classificatie

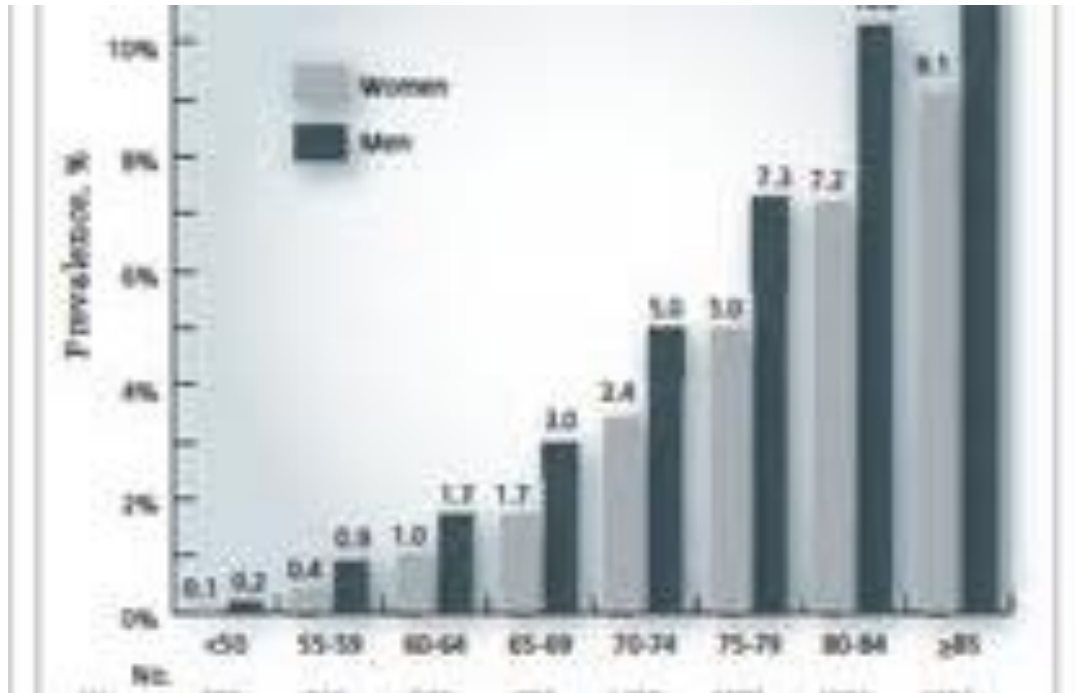
- Paroxsymaal; spontaan terminerend binnen 7 dagen
- Persisterend: langer dan 7 dagen, niet geaccepteerd
- Permanent: geaccepteerd

Classificatie

Incidentie

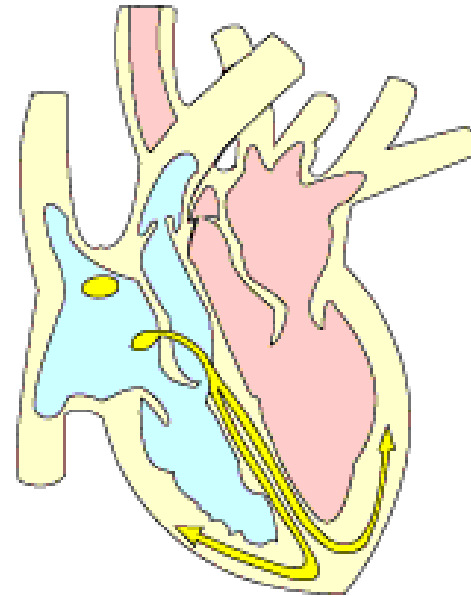
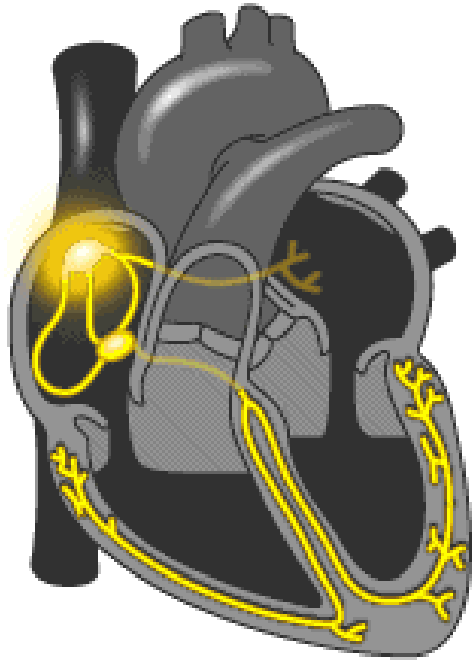
Behandeling

Clinical management of patients with AF involves the following five objectives:

1. Prevention of thromboembolism
2. Optimal management of concomitant cardiovascular disease
3. Symptom relief
4. Rate control
5. Correction of the rhythm disturbance

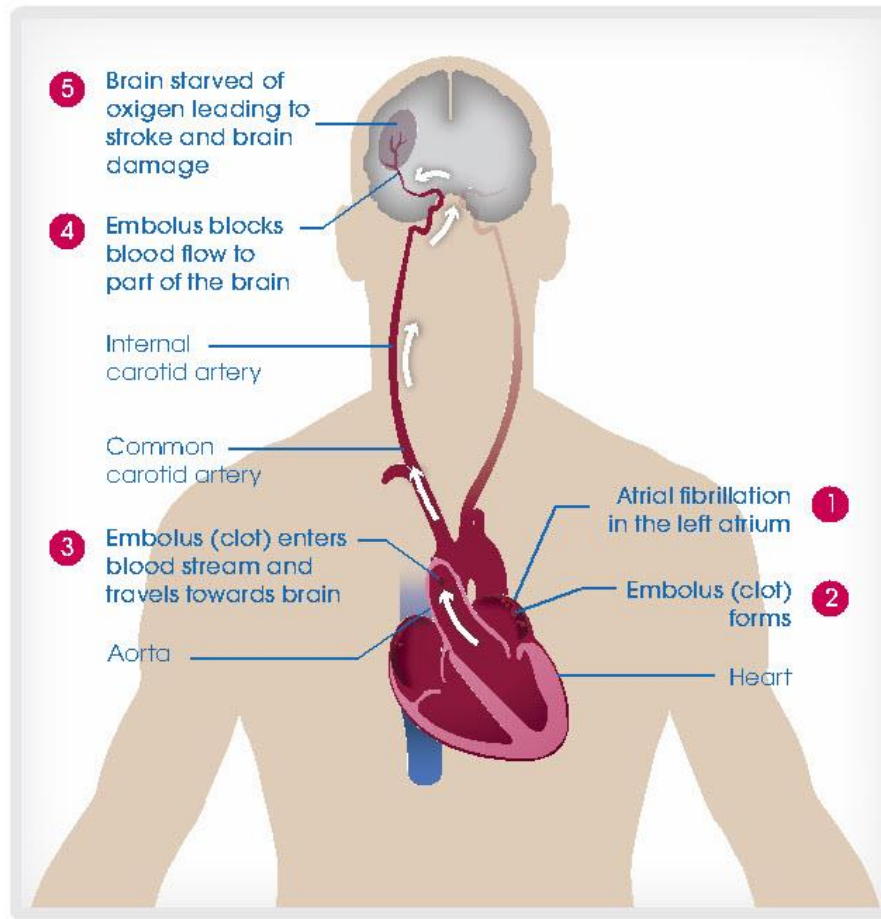
Antistolling?

Achtergrond Atriumfibrillatie

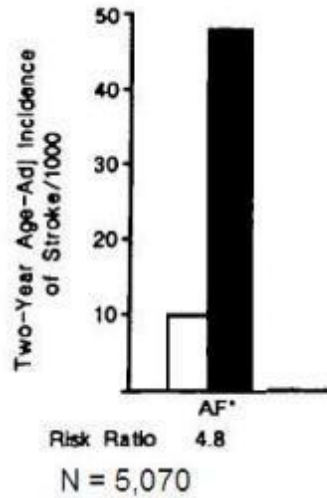

CVA

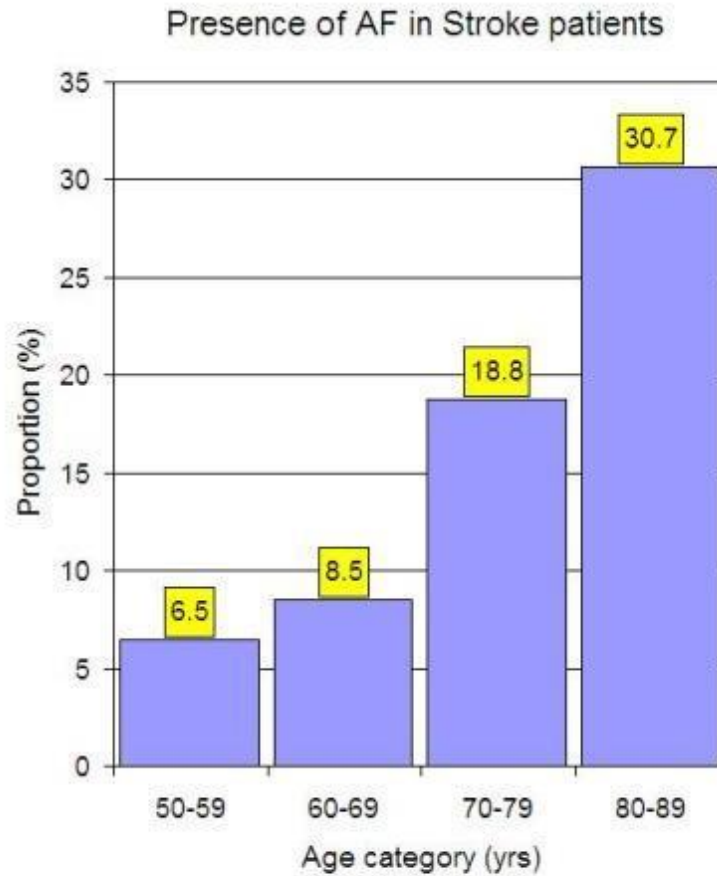
How atrial fibrillation leads to stroke

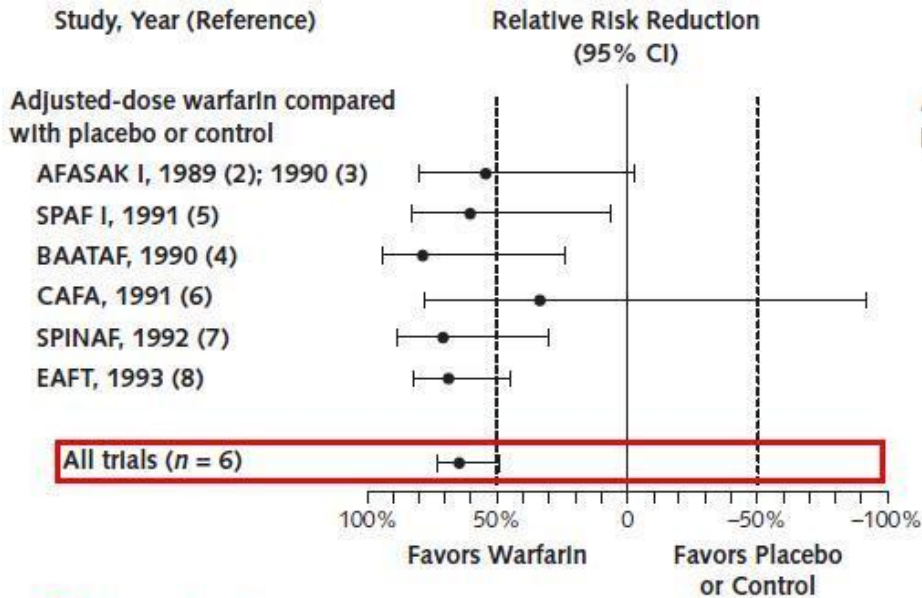
AF leidt tot CVA...

Wolf, Stroke 1991

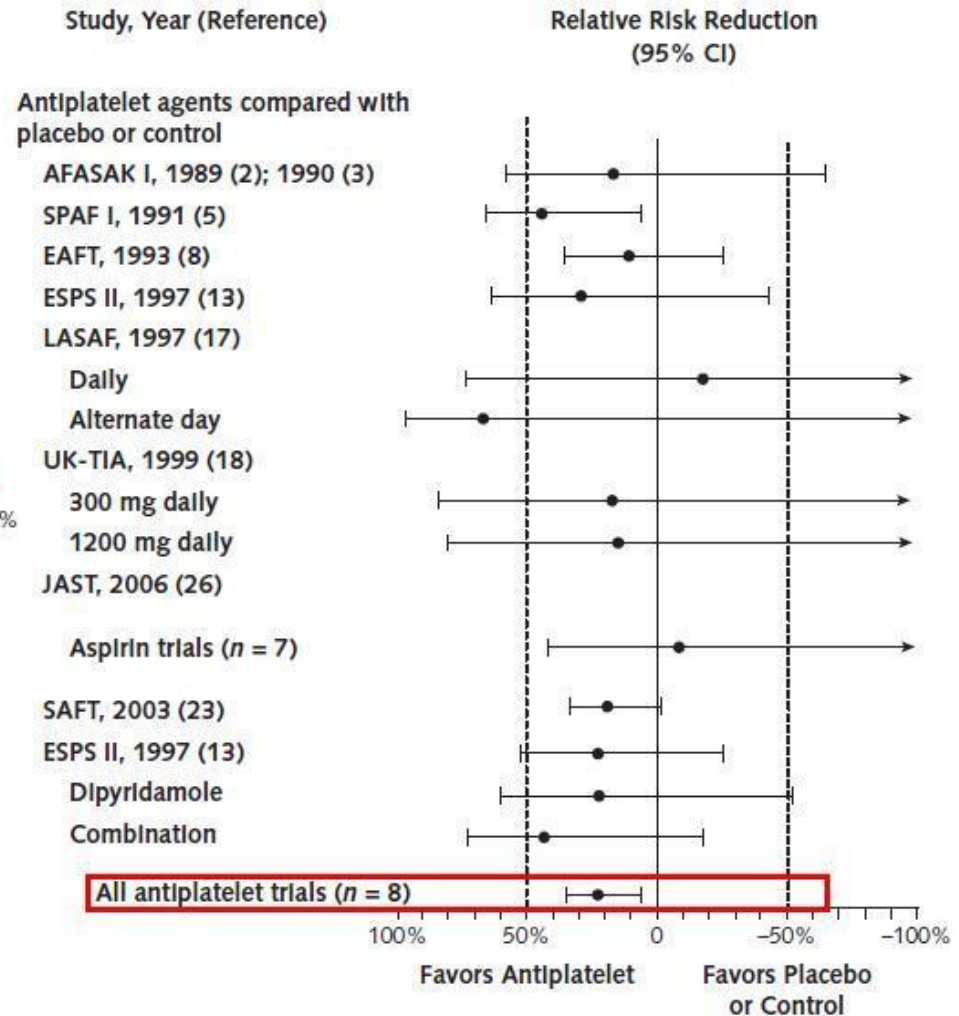
Antistolling bij AF voorkomt CVA...

Risicoreductie

- VKA vs. No treatment 64% (49-74%)
- Antiplatelet vs. No treatment 22% (6-35%)

Hart, Annals Int Med 2007

Behandeling

CHA₂DS₂-VASc Score

	Score
C Congestive Heart Failure/LV Dysfunction	1
H Hypertension	1
A Age ≥ 75 Years	2
D Diabetes Mellitus	1
S Stroke (TIA/TE)	2
V Vascular Disease ^[a]	1
A Age 65-74 Years	1
S Sex (female)	1

a. Prior myocardial infarction, peripheral artery disease, aortic plaque.
LV = left ventricular; TE = thromboembolism; TIA = transient ischemic attack

Lip GY, et al. *Chest*. 2010;137:263-272.

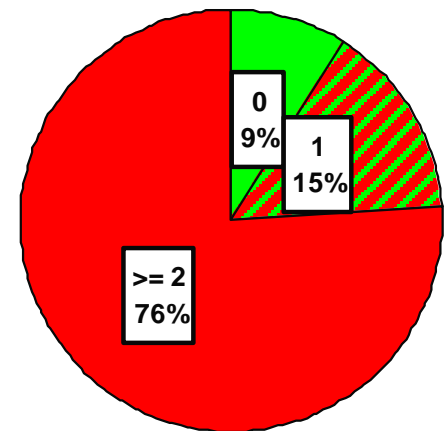

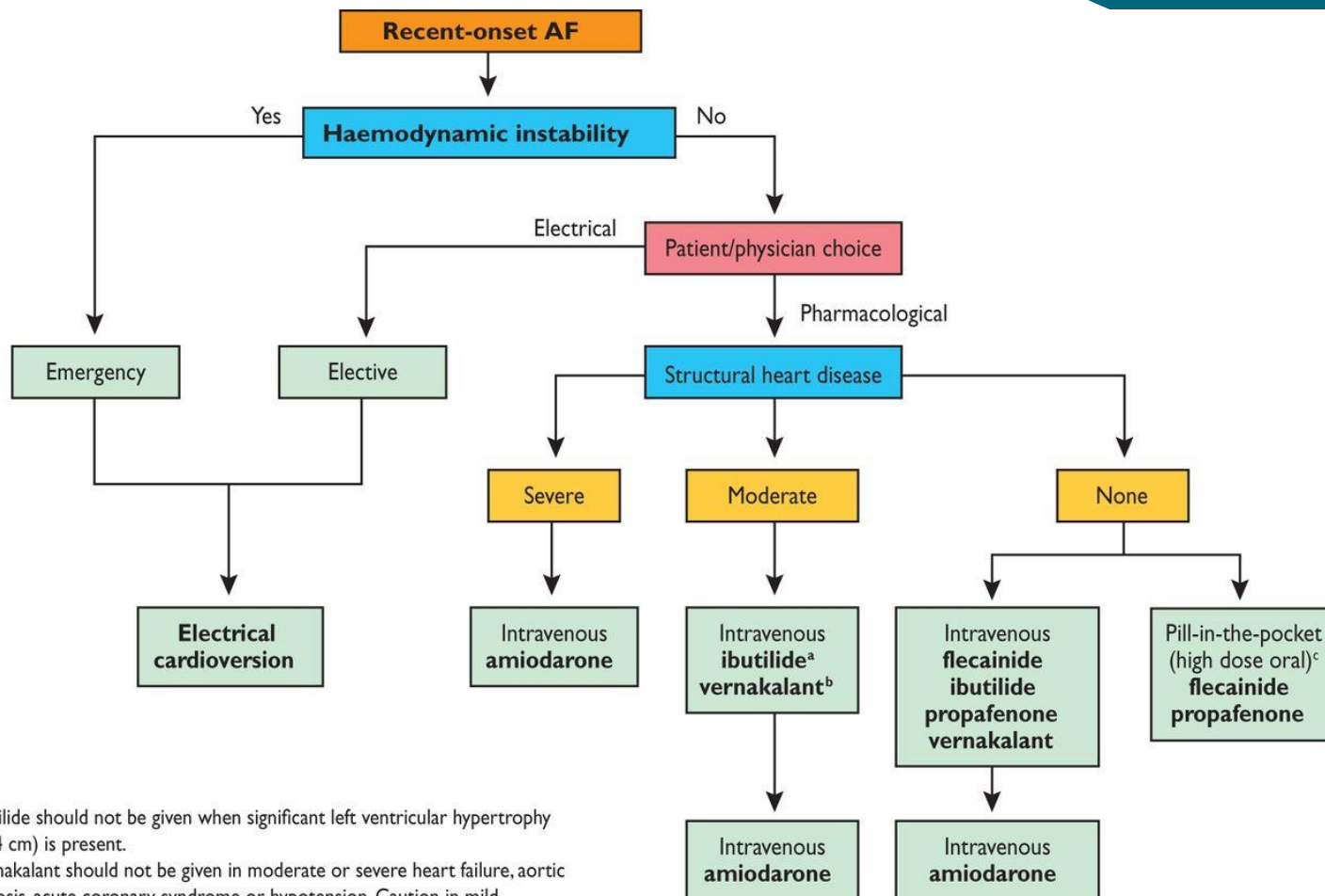
Behandeling

- CHADS-VASc score: 3 (HT, Leeftijd, DM) anti stolling
- Echocardiogram
- EHRA score
- “Pill in the pocket”

CHA₂DS₂-VASc

- Extra punten voor: leeftijd 65-74 jaar (+1), leeftijd ≥75 jr (+1), vrouwelijk geslacht (+1), coronarialijden of perifere vaatlijden (+1)
- Score: 0-9 pnt
- Interpretatie
  - 0 pnt (laag): geen antistolling (ook geen ascal)
  - 1 pnt (intermediair): overweeg antistolling
  - > 2 pnt (hoog): antistolling

^aIbutilide should not be given when significant left ventricular hypertrophy (≥ 1.4 cm) is present.

^bVernakalant should not be given in moderate or severe heart failure, aortic stenosis, acute coronary syndrome or hypotension. Caution in mild heart failure.

^c'Pill-in-the-pocket' technique – preliminary assessment in a medically safe environment and then used by the patient in the ambulatory setting.

Vervolg casus

- Pt komt terug met persisterend atriumfibrilleren, veel klachten, verminderde inspanningstolerantie
- Wat nu?

Vervolg Casus

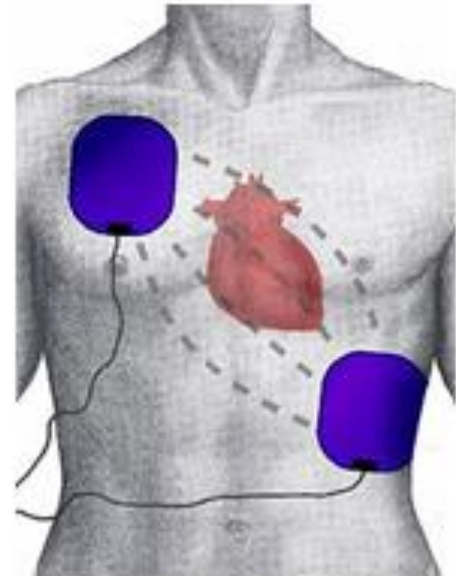
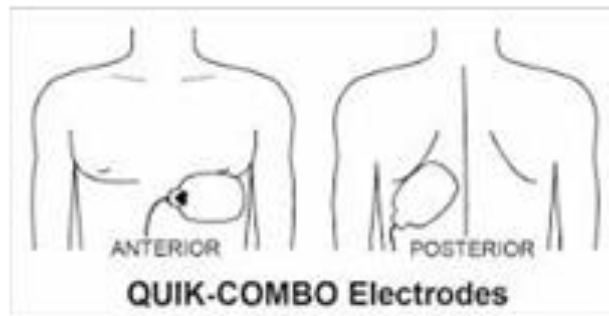
- ECV ?
- Ablatie?

Procedure

Procedure

- Plaatsing pads (anterior-lateraal, anterior-posterior bij ICD/pacemaker)
- Richtlijnen: indien niet succesvol verplaatsing pads
(Anterior-posterior versus anterior-lateral electrode positions for external cardioversion of atrial fibrillation: a randomised trial, Kirchhof e.a., Lancet 2002;360:1275-1279)

Complicaties

- (eerste graads) brandwonden
- Sinus arrest (tijdelijk, vlak na de cardioversie)
- Bradycardieën
- Thrombo-embolieën 1-2% (bij niet goed gereguleerde INR waarden)
- VT / VF bij hypokaliemie of asynchroon cardioverteren
- Complicaties horend bij het toedienen van anesthesie

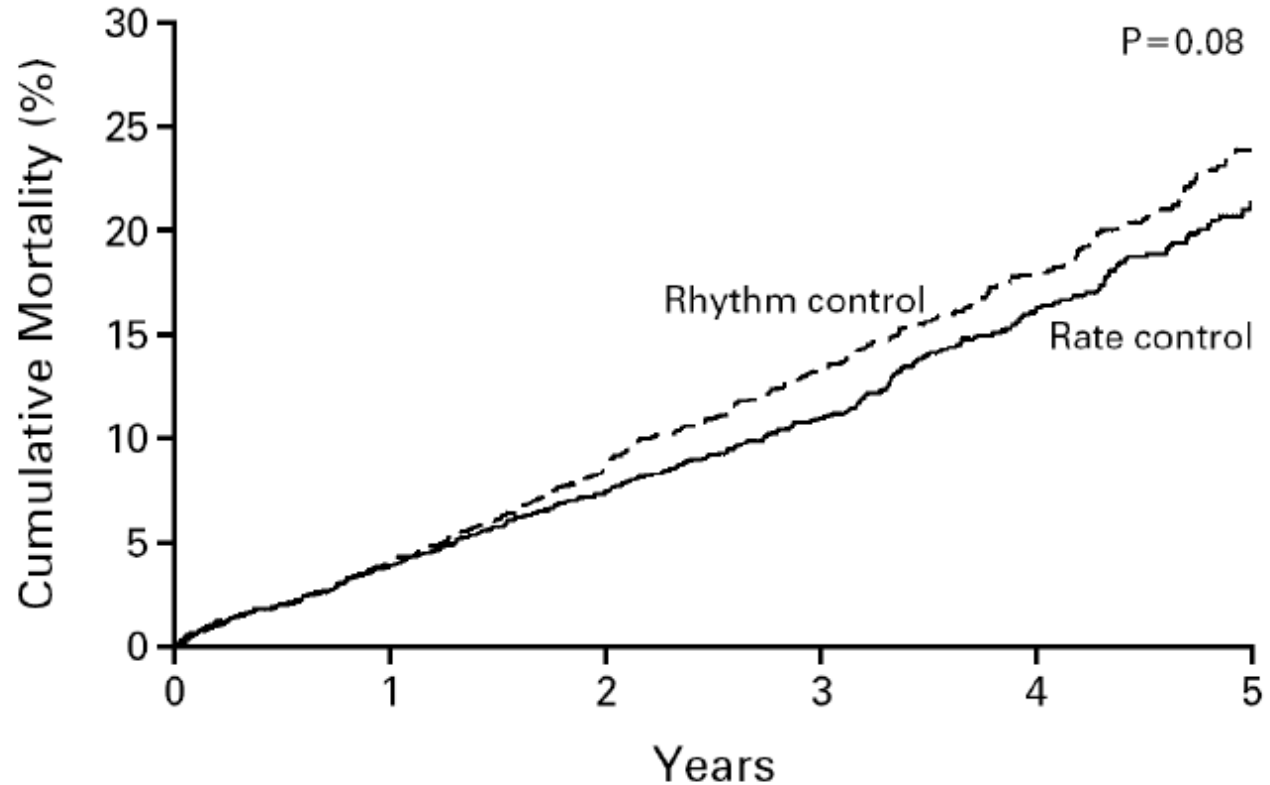
Vervolg casus

- Start bètablokker
- TM: pauzes tot 4 seconden

Vervolg casus

- Pt besproken in het ritmeteam: besloten tot pacemakerimplantatie ivm brady-tachy syndroom
- Hierna herstart betablokker

Affirm studie

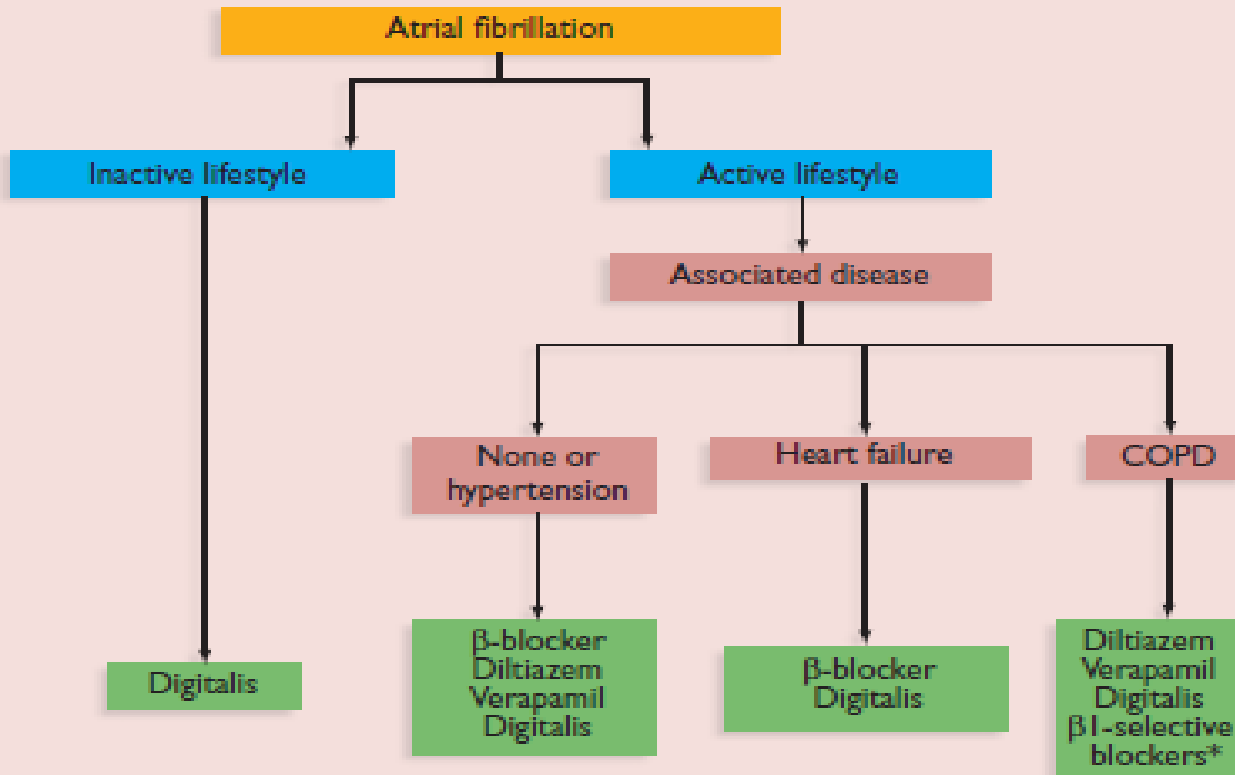

NO. OF DEATHS	number (percent)					
	0	1	2	3	4	5
Rhythm control	0	80 (4)	175 (9)	257 (13)	314 (18)	352 (24)
Rate control	0	78 (4)	148 (7)	210 (11)	275 (16)	306 (21)

Rate control

- Digoxine
- Calciumantagonisten
- Betablokkers
- Cordarone

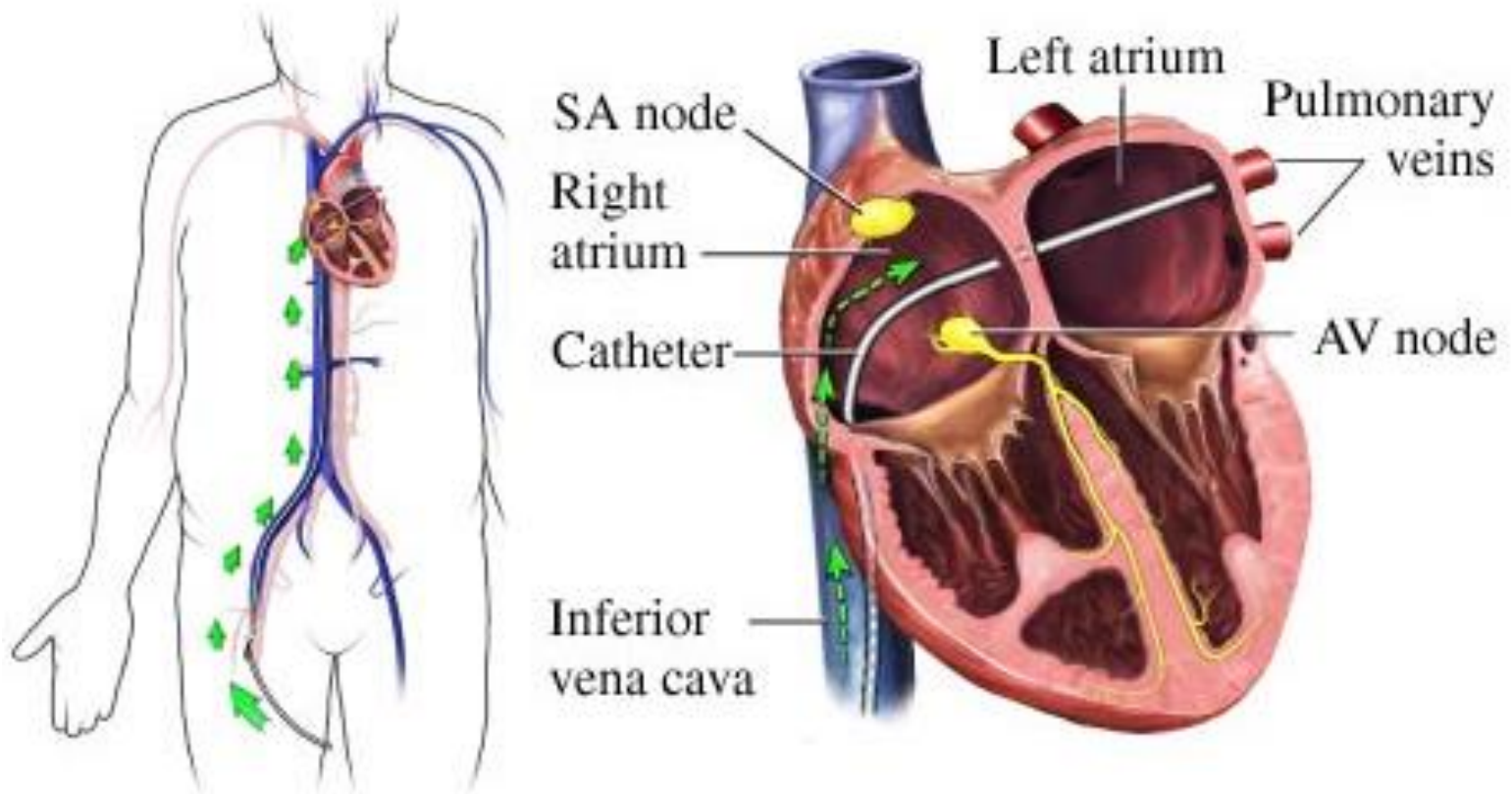
The choice of drugs depends on life-style and underlying disease

Rhytm control

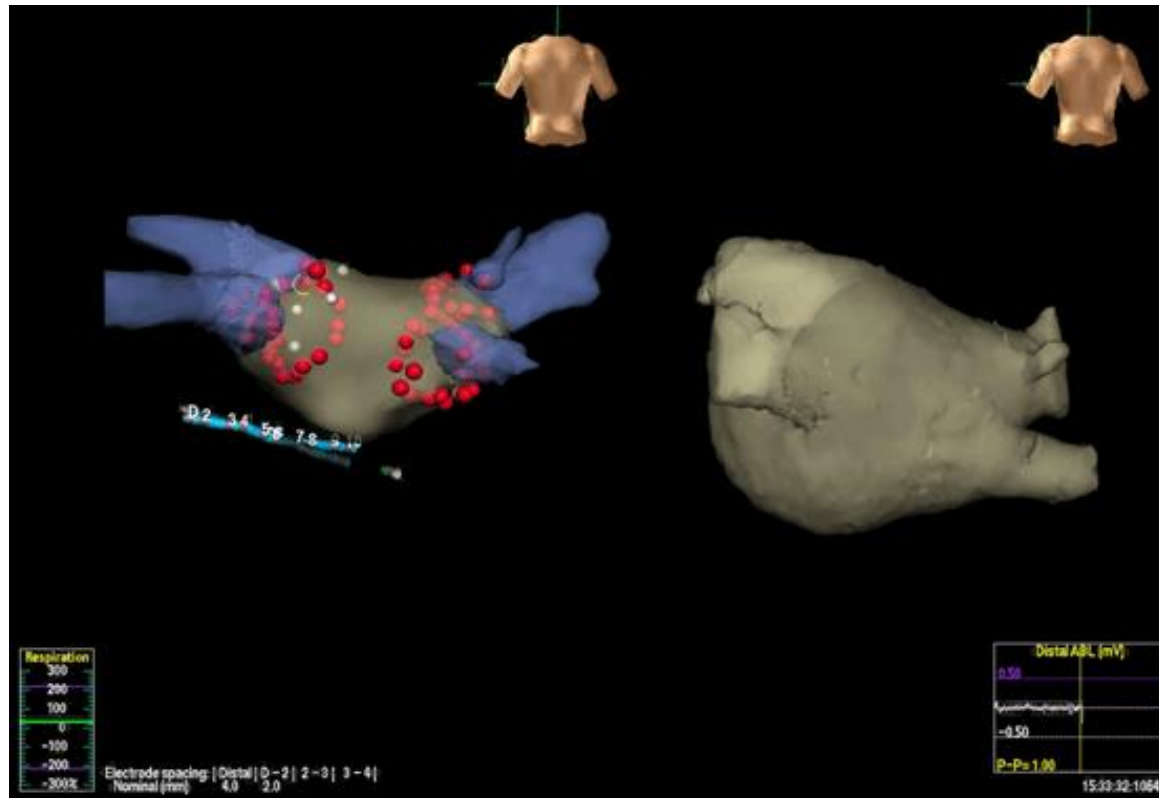
- Cardioversie
- Catheterablatie
- (mini) MAZE
- Pacemaker/hisbundel ablatie

Ablatie

Vooraf

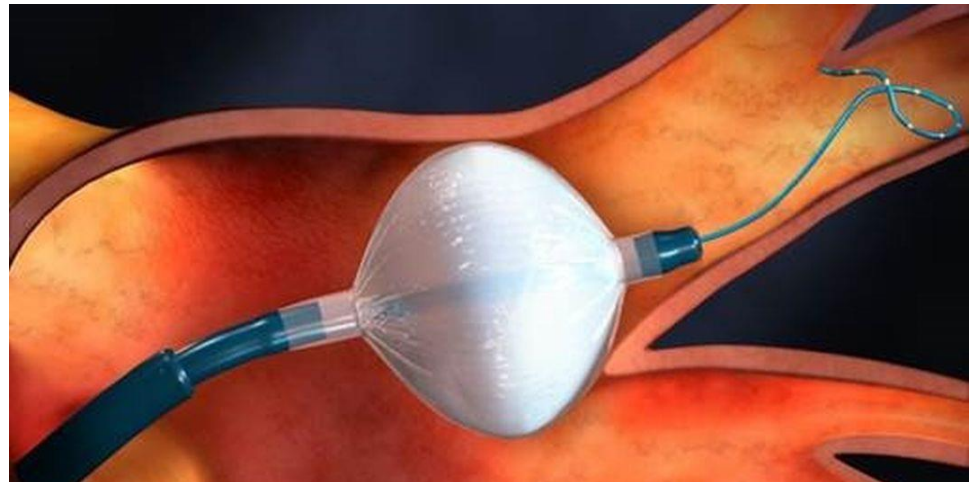
CT-longvenen

Ablatie

- Complicaties
- Cryo ablatie vs RF ablatie
- Succespercentage: wisselend, afhankelijk van soort behandeling (en onderzoek...) 70-80%

Dank voor
uw
aandacht!

